

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü

Sayı : 17479731-743.99

Konu : Avrupa Komisyonu Tarafından Tek
Pazarın İşleyişine Yönelik Alınan Önlemler

26.03.2020/53526808

DAĞITIM YERLERİNE

Avrupa Komisyonu tarafından Covid-19 salgını koşullarında AB Tek Pazarı'nda mal/ hizmet ve kişilerin serbest dolaşımının sürdürülmesi, Tek Pazar'ın bütünlüğünün korunması ve üye ülkelerce alınan önlemlerin orantılı ve ayrımcı olmayan şekilde uygulanması amacıyla sınır yönetimi rehberi, seyahat kısıtlaması ve hızlı geçiş sistemi tebliğleri yayınlanmıştır. Ekte sunulan rehber ve önlemlerle ilgili bilgiler aşağıda özetlenmiştir.

1. Avrupa Komisyonu 16 Mart 2020 tarihinde sağlığın korunması ve malların ve temel hizmetlerin devamlılığının sağlanması amacıyla sınır yönetimi rehberi yayınlamıştır. Yayımlanan rehberde:

- Ekonomik sürekliliği sağlamak için taşımacılık ve ulaşımın şart olduğu, acil ulaştırma hizmetlerinin, ulaştırma sistemi içerisinde önceliğe sahip olması gerektiği, (örneğin, "öncelikli şeritler" yoluyla);
- Kontrol önlemlerinin ekonomik faaliyetin sürekliliğini zayıflatmamasının, ulusal ekonomilerin ve bir bütün olarak AB ekonomisinin temel hizmetlerinin ciddi şekilde bozulmasına neden olmamasının esas olduğu, tedarik zincirlerinin işleyişinin korunmasının ve engelsiz mal taşımacılığının, hayati öneme sahip tıbbi ve koruyucu ekipman ve malzemeler, gıda malzemeleri gibi temel malların bulunabilirliğini sağlamanın çok önemli olduğu;
- Malların ve hizmetlerin taşınması için profesyonel nakliyecilerin yolculuklarına izin verilmesi ve güvenli seyahatlerinin kolaylaştırılması gerektiği;
- Halk sağlığı için Üye Devletler'in malların ve hizmetlerin taşınmasına kısıtlamalar getirmesinin bu kısıtlamaların şeffaf, nedenleri ve Covid-19 ile olan bağlantıları belirgin, orantılı, mod-spesifik ve ayrımcı olmayan bir şekilde uygulanması şartıyla mümkün olduğu;
- Bütün planlanan ulaşım ile alakalı kısıtlamaların uygulanmadan önce Komisyona ve diğer tüm Üye Devletlere bildirilmesinin istendiği;
- Üye Devletlerin Tek Pazar'da malların serbest dolaşımını özellikle de tıbbi ekipmanlar, ilaçlar, temel ve bozulabilir gıdalar için koruması gerektiği, yollarda nakliyeciler için öncelikli şeritler oluşturulması gerektiği;
- AB Tek Pazar'ın da dolaşımda olan yasal mallar için ek bir belge istenmemesi gerektiği, Avrupa Gıda Sağlığı Otoritesi'ne göre Covid-19 virüsünün gıdayla yayıldığına dair hiçbir kanıtın olmadığı ifade edilmiştir.

Ayrıca yayınlanan rehberde iç (Schengen Bölgesi içindeki Üye Devletlerin sınırları) ve dış sınır kontrollerinin iç güvenlik ve kamu sağlığı için uygulanabileceği ilgili maddeler yer alırken uygulanacak kontrollerin ve sınırlamaların orantılı olması ve ayrımcı olmaması istenmiş ve dış sınırlarda uygulanacak sağlık kontrolleri ile ilgili öneriler yer almıştır.

2. Avrupa Komisyonu 16 Mart 2020 tarihinde, Coronavirüs salgınının Dünya genelinde 5 kıtaya yayıldığı, küreselleşme ve uluslararası seyahatlerin virüsün yayılmasını kolaylaştıran koşulları yarattığından bahisle, Avrupa Birliği Konseyi'ne Schengen Üye Devletleri'nin liderleriyle koordineli bir şekilde üçüncü ülkelerden AB ve Schengen Bölgesi'ne yapılacak zorunlu olmayan seyahatlerin 30 gün boyunca kısıtlanmasını tavsiye ettiği bir tebliğ teklifi yayınlamıştır. Söz konusu tebliğ teklifi Avrupa Birliği Konseyi tarafından 17 Mart 2020 tarihinde onaylanmış olup, bu çerçevede:

- Geçici seyahat yasağının tüm Schengen ülkeleri tarafından dış sınırlarda aynı zamanda ve aynı şekilde uygulanırsa etkili olacağı belirtilmekte;
- Bu önlemin bir çok Üye Devlet tarafından virüsün yayılmasını engellemek amacıyla getirilen iç sınır kontrollerinin kaldırılmasına imkan vereceği vurgulanmakta;
- Kısıtlamanın AB ve Schengen üyesi devletlerin vatandaşları, uzun dönemli oturma izni olanlar, sağlık çalışanları, sağlık sektöründeki araştırmacılar, nakliyeciler, sınır görevlileri, diplomatik görevliler, transit yolcular, zorunlu ailevi nedenlerle seyahat edenler, uluslararası korumaya ihtiyaç duyan kişiler hariç tüm üçüncü ülke vatandaşlarına 30 gün süreyle (gelişmelere göre uzatılabilecek) uygulanacağı belirtilerek, dış sınırlardan girişine izin verilen kişilerin de koordineli ve kapsamlı sağlık testlerine tabi tutulacağı ifade edilmekte;
- İrlanda ve Birleşik Krallık da Ortak Seyahat Alanı'nı dikkate alarak bu kısıtlamaları uygulamaya davet edilmekte;
- Virüsün daha fazla yayılmasını önlemek için AB ve Schengen Üyesi Devletler'den vatandaşlarını buldukları bölgelerin dışına seyahat etmemeleri konusunda teşvik etmeleri istenmektedir.

3. Avrupa Komisyonu 23 Mart 2020 tarihinde, Covid-19 salgın koşullarında AB içerisinde malların ve temel hizmetlere erişimin sağlanması ve bu çerçevede Tek Pazar içerisinde serbest dolaşımının sürdürülmesi amacıyla 16 Mart 2020 tarihli Rehber'de önerdiği hızlı geçiş sistemi (green lanes) hakkında bir tebliğ yayınlamıştır. Yayınlanan Tebliğde;

- AB çapında tedarik zincirlerinin faaliyet göstermeye devam etmesini sağlamak için, Üye Devletlerden, gecikmeden, **Avrupa taşımacılık ağındaki (TEN-T) ilgili tüm iç sınır geçiş noktalarını** hızlı geçiş sistemine uygun sını belirlemesi, Tır geçiş noktaları olarak
- Hızlı geçiş sistemine uygun şeritlerin, taşıdıkları mallardan bağımsız olarak tüm yük araçlarına açık olması, bu şeritlerde kontrol ve sağlık taraması dâhil olmak üzere sınır geçiş işlemlerinin 15 dakikadan fazla sürmemesi, sağlık taramasının prensip olarak elektronik olarak vücut sıcaklığının ölçümüne dayanması,

- Hızlı geçiş sistemindeki geçişlerde prosedürlerin en aza indirilmesi, kontroller ve taramanın, sürücüler araçlarını terk etmek zorunda kalmadan yapılması, yük taşıtlarının sürücülerinden, kimlik ve sürücü ehliyetleri ve yayımlanan tebliğ Ek-3 (Annex-3)'te formatı belirtilen işvereni tarafından yazılmış bir mektup dışında herhangi bir belge istenmemesi,
- Belgelerin elektronik olarak gönderilmesinin / gösterilmesinin kabul edilmesi,
- Bütün yük aracı veya sürücülerin menşe, yarış noktası, sürücünün uyruğu veya aracın kayıtlı olduğu ülkeden ötürü bir ayrımcılıkla karşılaşmaması,
- Üye Devletlerin hafta sonu, gece veya sektör spesifik uygulanan tüm yola erişim kısıtlamalarını askıya alması,
- Üye Devletlerin sağlık ve taşımacılık çalışanlarına uyruklarından bağımsız olarak öncelikli geçiş imkânı tanıyacak transit güvenli geçiş koridorları kurması, her Üye Devlet'te en az bir havalimanının ülkelerine geri dönen insanlar ve uluslararası yardımlar için kullanılabilir hale getirilmesi istenmiştir.

18 Mart 2020 tarihinde yapılan AB Ulaştırma Bakanları telekonferansından sonra Komisyon'un ulusal iletişim noktaları ağı ve üye devletlerin aldıkları önlemleri gösteren bir platform https://ec.europa.eu/transport/coronavirus-response_en oluşturduğu ve ulusal iletişim adresinden erişilebiliyor) şim noktalarının hızlı geçiş sisteminin etkin işleyişi için beraber çalışması gerektiği belirtilmiştir.

Birleşik Krallık'ın geçiş süreci sonuna kadar AB üyesi olarak muamele görmesi gerektiği, AB üyesi olmayan komşu ülkelerin, Avrupa Ekonomik Alanı üyelerinin, İsviçre'nin, Batı Balkan Ülkeleri'nin, genişletilmiş Avrupa taşımacılık ağındaki (TEN-T) ülkelerin AB iletişim noktaları ağıyla yakın bir işbirliği içinde çalışmaya davet edildiği ve Üye Devletlerin de dış sınırlarda olabildiğince bu tebliğde yer alan tavsiyelere uygun hareket etmesinin istendiği tebliğde yer almıştır.

Ayrıca ulaştırma çalışanlarının serbest dolaşımı için Üye Devletlerin kolaylık sağlaması, semptom göstermeyen çalışanların karantina önlemleri, seyahat yasakları gibi önlemlerden muaf tutulması, uluslararası geçerliliğe sahip bir yetki belgesinin, belgenin olmadığı zamanlarda yayımlanan Tebliğin 3 sayılı Ekinde (Annex-3) formatı belirtilen işveren tarafından imzalı bir mektubun bu çalışanların görevde olduğuna dair yeterli kanıt oluşturduğunun kabul edilmesi, Tebliğdeki bütün tavsiyelerin AB'ye ya da AB içinde eşyanın serbest dolaşımının sağlanması için gerekli olması halinde yük taşıyan **üçüncü ülke vatandaşları için de geçerli olması talep edilmiştir.**

Bilgilerini rica ederim.

e-imzalıdır
Hüsnü DİLEMRE
Bakan a.
Genel Müdür V.